

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1.1 ศึกษาผลการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี

1.1.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ

1.1.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ

1.1.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการอ่านกับการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี จำนวน 12 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 290 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านแลแวง อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้สำหรับใช้สอนอ่านและสอนเขียน จำนวน 17 แผน ประกอบด้วยแผนเตรียมการอ่านและการเขียน 1 แผน และแผนการเรียนรู้ที่ใช้วรรณกรรมท้องถิ่น 16 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 1 ชั่วโมง โดยใช้วิธีการสอน 3 วิธี ดังนี้

(1) เทคนิคการใช้คำถาม (2) วิธีสอนแบบนิรนัย (3) วิธีสอนแบบอุปนัย ซึ่งแผนการเรียนรู้ประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

2) เครื่องมือพัฒนาการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย

(1) เครื่องมือพัฒนาการอ่านด้านพุทธิพิสัย มีดังนี้

ก. เนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี ได้แก่

- 1) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ 2 ปริศนา 2) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช 1 ปริศนา 3) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับอาชีพ 1 ปริศนา 4) สำนวนไทย 6 สำนวน 5) เพลงชาनोंง 6) เพลงไกวเปล 7) นิทานเรื่องเส้นผมของแม่ 8) นิทานเรื่องโต๊ะลาตุตาดง 9) นิทานเรื่องเศรษฐีกับขางก 10) นิทานเรื่องกระจงกับหอย 11) การเล่นเกมบาสเกตบอล 12) ตำนานบ้านพิเทน 13) ตำนานเจ้าแม่หลิมกอเหนี่ยว 14) ตำนานบ้านควนกะลาทอง และ 15) ตำนานปิ่นใหญ่พญาตานี

ข. แบบฝึกหัดทำเรื่องเพื่อวัดการอ่าน เรื่องละ 10 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ค. แบบฝึกหัดการเขียน เป็นแบบอัตนัยเรื่องละ 1 ข้อ เป็นการเขียนอธิบายความหมายของปริศนาคำทายและสำนวนไทย 1-2 ประโยค และเขียนสรุปความนิทานพื้นบ้าน ตำนาน และเพลงพื้นบ้าน 1-2 ประโยค

(2) เครื่องมือวัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยในการอ่านและการเขียน ดังนี้

ก. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยในการอ่าน ประกอบด้วย นั่งทำสบายตัวตรง ไม่เอียงคอหรือส่ายหน้าตามบรรทัด ไม่ทำปากขมูขมับหรือออกเสียงขณะอ่าน กวาดสายตาจากซ้ายไปขวาตลอดบรรทัดไม่มองย้อนกลับ ไม่ใช้นิ้วหรือสิ่งของใดๆชี้ตัวอักษร และมีสมาธิในการอ่าน

ข. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยในการเขียน ประกอบด้วย เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี ทำงานสะอาด เป็นระเบียบ และเว้นวรรคตอนถูกต้อง

(3) เครื่องมือวัดพฤติกรรมด้านจิตพิสัยในการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย การอภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำสุภาพเหมาะสมกับประเด็น พูดตรงประเด็น และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนก่อนเรียน มีดังนี้

ก. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เป็นคำถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบ่งเป็น 4 ตอน เนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้อ่าน ได้แก่
1) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ 1 ปริศนา 2) สำนวนไทย 1 สำนวน 3) เพลงไถ่เถื่อน 4) นิทานเรื่องไต่อาลิมผู้ฉลาด แต่ละตอนมีคำถาม 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

ข. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน เป็นแบบทดสอบ อัตนัย โดยให้เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทายและสำนวนไทยอย่างละ 1-2 ประโยค เขียนสรุปความจากเนื้อหาเพลงไถ่เถื่อน และนิทานเรื่องไต่อาลิมผู้ฉลาด เรื่องละ 1-2 ประโยค

(1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนหลังเรียน มีดังนี้

ก. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน เป็นคำถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบ่งเป็น 4 ตอน เนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้อ่าน ได้แก่
1) ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ 1 ปริศนา 2) สำนวนไทย 1 สำนวน 3) เพลงนกกกระเจาบ 4) ตำนานเกาะเล่าปี แต่ละตอนมีคำถาม 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

ข. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน เป็นแบบทดสอบ อัตนัย โดยให้เขียนอธิบายความหมายปริศนาคำทายและสำนวนไทยที่ให้อ่าน อย่างละ 1-2 ประโยค เขียนสรุปความจากเนื้อเพลงนกกกระเจาบ และตำนานเกาะเล่าปี เรื่องละ 1-2 ประโยค

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูล ดังนี้

- 1) ดำเนินการทดสอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง
- 2) ดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 17 ครั้ง
- 3) ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง
- 4) นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนและแบบฝึกหัด การอ่านและการเขียน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

- 1) การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่ได้ทำแบบฝึกหัด การอ่านและการเขียน ผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน ผลสัมฤทธิ์การเขียนก่อนเรียน และหลังเรียน
- 2) หาค่าร้อยละของคะแนนทักษะพิสัยและจิตพิสัยในการอ่านและเขียน

3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t – dependent)

4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t – dependent)

5) หาความสัมพันธ์การอ่านและการเขียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

1) ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน

ด้านพุทธิพิสัย โดยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดด้านการอ่าน เท่ากับ 6.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านมีค่าระหว่าง 6.21 ถึง 7.14

ด้านทักษะพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าเท่ากับ 98.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าระหว่าง 87.65 ถึง 100

ด้านจิตพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าเท่ากับ 98.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าระหว่าง 95.06 ถึง 100

2) ผลการพัฒนาทักษะการเขียน

ด้านพุทธิพิสัย โดยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดด้านการเขียนเท่ากับ 7.14 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการเขียนมีค่าระหว่าง 6.50 ถึง 7.75

ด้านทักษะพิสัย โดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน เท่ากับ 97.99 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน มีค่าระหว่าง 86.42 ถึง 100

ด้านจิตพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน เท่ากับ 98.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน มีค่าระหว่าง 95.06 ถึง 100

1.3.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.4 ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผล สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนจากคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1.1 ผลการพัฒนาการอ่าน

ด้านพุทธิพิสัย โดยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดด้านการอ่าน เท่ากับ 6.72 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านมีค่าระหว่าง 6.21 ถึง 7.14 ด้านทักษะพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าเท่ากับ 98.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าระหว่าง 87.65 ถึง 100 ส่วนด้านจิตพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าเท่ากับ 98.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการอ่าน มีค่าระหว่าง 95.06 ถึง 100

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการทำแบบฝึกหัดการอ่านของนักเรียนทั้ง 16 ครั้ง ได้พบว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในการพัฒนาการอ่าน และผลการประเมินการทำแบบฝึกหัดการอ่านด้านทักษะพิสัยและจิตพิสัยผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ เนื่องจากนักเรียนสามารถปฏิบัติตามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้านควบคู่กันไป จะเห็นได้ว่า ด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี คะแนนเฉลี่ยรวมค่อนข้างสูง น่าจะส่งเสริมทำให้ด้านพุทธิพิสัยดีขึ้น แต่คะแนนเฉลี่ยพุทธิพิสัยค่อนข้างต่ำ เพราะนักเรียนเป็นมุสลิม ร้อยละ 100 ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านภาษาไทยค่อนข้างต่ำจึงไม่สามารถพัฒนาให้สูงขึ้น ได้มาก

ผลการวิจัยแสดงว่า แบบฝึกหัดการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความยากง่ายระดับปานกลาง และเหมาะสมที่จะฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี เนื่องจากแบบฝึกหัดการอ่านที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน

ให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามทฤษฎีของธอร์นไคค์ (Thorndike อ้างถึงใน วรรณิ โสมประยูร 2539: 72) สรุปได้ว่า การให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ ต้องให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อยๆ จึงเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความชำนาญและเรียนรู้ได้ดี

แบบฝึกหัดการอ่าน มีความเหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเนื้อเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีมาปรับความยากง่าย ให้เหมาะสมกับระดับการอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามวิธีการของฟราย (Fry, 1977: 242-254) ซึ่งปรับใช้กับ ภาษาไทย (Munsegvith, 1982: 219) นอกจากนี้ท้ายเรื่องยังมีแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น โดยใช้คำถามพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้หลักของบลูม (Bloom อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2545: 83-84) โดยวัดทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ทำให้ได้แบบฝึกหัดการอ่านอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

ในการฝึกอ่านผู้วิจัยใช้การฝึกการอ่านที่มีเนื้อหาง่ายไปหายาก และหลังจากทำแบบฝึกหัด ผู้วิจัยได้เฉลยคำตอบที่ถูกให้แก่ นักเรียน พร้อมทั้งชี้แนะสิ่งที่ควรปรับปรุง และข้อสังเกตในการตอบคำถาม ทำให้ผู้เรียนรู้ผลของคะแนนทันที และรู้สึกตื่นตัวต้องการจะทำแบบฝึกหัดเรื่องต่อไปเพื่อเปรียบเทียบคะแนนของตนเอง ซึ่งตรงตามทฤษฎีของธอร์นไคค์ (Thorndike อ้างถึงใน วรรณิ โสมประยูร 2539: 72) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า ในการเรียนการสอน ถ้าผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนของตนทันทีและผลนั้นทำให้ผู้เรียนพอใจ จะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนอยากเรียนต่อไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิธร วงศ์ชาติ (2541) ชวนทอง วัชรอาสน์ (2542) เรวดี เอี่ยมจินตนาภิจ (2542) พิทักษ์ เมฆอรุณ (2543) และ อัคราวดี ลีปราศภัย (2548) ที่ฝึกทักษะการอ่าน ให้แก่นักเรียนสมำเสมอ และใช้หลักการเสริมแรง รวมทั้งเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบทันทีหลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว พบว่านักเรียนที่ฝึกการอ่านด้วยวิธีดังกล่าว สามารถพัฒนาทักษะการอ่านให้สูงขึ้น

ผลการทำแบบฝึกหัดการอ่าน คะแนนเรื่องที่ 16 คือเรื่องตำนานปิ่นใหญ่ พญาตานี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากนักเรียนได้รับการฝึกอ่านเป็นเรื่องสุดท้ายด้วยวิธีอ่านทั้ง 3 วิธี คือ ฝึกอ่านโดยใช้เทคนิคคำถาม อ่านแบบนิรนัย และอ่านแบบอุปนัย ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหา และสรุปแนวคิดของเรื่องได้ จึงทำคะแนนได้ดีที่สุด และ เรื่องที่ 15 ตำนานบ้านควนกะลาทอง นักเรียนได้รับการฝึกด้วยวิธีเดียวกัน จึงทำคะแนนได้ดีรองลงมาจากเรื่อง ตำนานปิ่นใหญ่พญาตานี ส่วนเรื่องที่ 2 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับพืช เป็นการสอนโดยวิธีการตั้งคำถาม แต่การสอนปริศนาคำทาย จะเน้นให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์แต่ละคำหรือแต่ละวรรคของปริศนาก่อน จึงจะสรุปเป็นแนวคิดและคำเฉลย เป็นการฝึกที่แตกต่างจากการใช้คำถามในแผนเตรียมการอ่านและการเขียนแผนที่ 1

ซึ่งเป็นการวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และ การประเมินค่า ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน ด้วยวิธีการฝึกที่ต่างกันทำให้นักเรียนทำคะแนน ได้น้อย และการทำแบบฝึกหัดที่ 8 นิทานเรื่องเส้นผมของแม่ นักเรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุด เนื่องจากยังเป็นนิทานเรื่องแรกที่นักเรียนได้รับการฝึกอ่าน ส่วนใหญ่นักเรียนจะยึดติดอยู่กับเนื้อหา ของนิทานเป็นหลัก ยังไม่สามารถเชื่อมโยงคำ หรือกลุ่มคำสำคัญให้เป็นแนวคิดของเรื่องได้ จึงทำ ให้นักเรียนทำคะแนนเรื่องนี้ได้น้อย

2.1.2 ผลการพัฒนาการเขียน

ด้านพุทธิพิสัย โดยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดการเขียน เท่ากับ 7.14 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการเขียนมีค่าระหว่าง 6.50 ถึง 7.75 ด้านทักษะพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน เท่ากับ 97.99 และเมื่อพิจารณา เป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน มีค่าระหว่าง 86.42 ถึง 100 ส่วนด้านจิตพิสัย โดยรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน เท่ากับ 98.71 และเมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละด้านการเขียน มีค่าระหว่าง 95.06 ถึง 100

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการทำแบบฝึกหัดการเขียนของนักเรียนทั้ง 16 ครั้ง ปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในการพัฒนาการเขียน และผลการประเมินการเขียนด้าน ทักษะพิสัยและจิตพิสัยผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ เนื่องจากนักเรียนสามารถปฏิบัติตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้

ผลการวิจัยแสดงว่าแบบฝึกหัดการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความยากง่าย ระดับปานกลางและเหมาะสมที่จะฝึกทักษะการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี เนื่องจากแบบฝึกหัดการเขียนที่สร้างขึ้น สามารถพัฒนา ทักษะการเขียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามทฤษฎีของธอร์นไคค์ (Thorndike อ้างถึงใน วรรณิ โสสมประยูร 2539: 72) สรุปได้ว่า การให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ ต้องให้นักเรียนได้รับการ ฝึกฝนบ่อยๆจึงเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความชำนาญและเรียนรู้ได้ดี

ในการทำแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องที่ 16 เรื่องตำนานป็นใหญ่พญาดานี นักเรียนสามารถทำคะแนนสูงสุดเนื่องจาก เรื่องที่ 16 ตำนานป็นใหญ่พญาดานี เป็นเรื่องที่นักเรียน ได้รับการฝึกเรื่องสุดท้าย นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการเขียนสรุปความ ทำให้นักเรียนทำคะแนน ได้ดี และเรื่องที่ 15 ตำนานบ้านควนกะลาทอง เป็นเรื่องที่นักเรียนได้รับการฝึกเป็นลำดับ รองลงมาด้วยวิธีเดียวกัน จึงทำคะแนนได้ดี ส่วนการเขียนเรื่องที่ 2 คือ ปริศนาคำทายเกี่ยวกับ อาชีพ นักเรียนยังใช้ภาษาในการเขียนอธิบายไม่ถูกต้อง เนื่องจากเป็นการฝึกการใช้คำถาม โดยถามศัพท์ที่ละวรรคแล้วสรุปเป็นแนวคิด และคำศัพท์ในปริศนาบางคำเป็นภาษาถิ่นที่นักเรียน

ไม่เคยได้ยิน จึงเขียนอธิบายไม่ถูกต้อง สันเกตได้ว่าคะแนนการเขียนของนักเรียนได้รับการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จนถึงแบบฝึกหัดสุดท้าย นักเรียนทำคะแนนได้สูงสุด ยกเว้นแบบฝึกหัดที่ 8 นิทานเรื่องเส้นผมของแม่ ที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อยเพราะนักเรียนยังยึดติดอยู่กับเนื้อหาของนิทาน

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ คะแนนการอ่านหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการอ่านก่อนเรียน ทั้งนี้เป็นผลมาจากที่นักเรียนได้รับการฝึกการอ่านโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่น 4 กลุ่ม ได้แก่ เพลงพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน ตำนาน และปริศนาคำทายและสำนวนไทย เป็นสื่อในการพัฒนาการอ่าน นักเรียนได้ฝึกการอ่าน 16 ครั้ง ด้วยวิธีการสอน 3 วิธี ได้แก่ วิธีอ่านโดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม วิธีอ่านแบบนิรนัย และวิธีอ่านแบบอุปนัย โดยนักเรียน ฝึกตั้งคำถามตามวัตถุประสงค์ของบลูม (Bloom) ที่วัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า หาคำสำคัญและกลุ่มคำสำคัญเพื่อค้นหาแนวคิดของเรื่อง คาดคะเนเรื่องที่อ่านเพื่อทำนายเนื้อเรื่อง และจัดประเภทของกลุ่มคำเพื่อหาแนวคิดของเรื่อง ทำให้นักเรียนพัฒนาการอ่านได้และเกิดความภาคภูมิใจในคำตอบที่ถูกต้องเมื่อครูเฉลยคำตอบทันที ทำให้นักเรียนตื่นตัว กระตือรือร้นที่จะเรียนต่อไป ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539: 108 -112) กล่าว สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นการสร้างนิสัย เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยให้การเสริมแรงที่เหมาะสมในขณะที่มีการตอบสนอง สิ่งเร้าจะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ วรณิ โสมประยูร (2539: 72) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) สรุปได้ว่า การที่ผู้เรียนได้ทำสิ่งใดบ่อย ๆ หรือทำซ้ำกันหลายๆครั้งจนเกิดความชำนาญ ผู้เรียนจะทำสิ่งนั้นได้ดี ดังนั้นผลการอ่านของนักเรียนจึงมีความก้าวหน้าอย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า การที่คะแนนการอ่านหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการอ่านก่อนเรียนเป็นเพราะวิธีการฝึกที่ใช้เนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่น 4 กลุ่ม ใช้วิธีการสอน 3 วิธี เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกและแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพ

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อ

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

โดยที่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียน ได้ฝึกการเขียนอธิบายความหมายและการเขียนสรุปความจากแบบฝึกหัดที่ใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อในการเรียนการสอน จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งตรงกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne อ้างถึงใน อำนวย เลิศขันธ์ 2542: 229 – 232) สรุปได้ว่า การเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า จะเกิดจากขบวนการเรียนการสอน และแมกเคลแลนด์ (McClelland อ้างถึงใน สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ 2536: 276-277) กล่าวสรุปได้ว่า บุคคลจะมีแรงจูงใจเนื่องจากมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล คือ ความต้องการอยากได้รับผลสำเร็จในการกระทำต่าง ๆ นั้น ดังนั้นจึงทำให้ผลการเขียนพัฒนาขึ้น

สรุปได้ว่า การที่คะแนนการเขียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนการเขียนก่อนเรียน เป็นเพราะวิธี การฝึกที่ใช้วรรณกรรมท้องถิ่น 4 กลุ่ม และใช้วิธีการสอน 3 วิธี ได้แก่ เทคนิคการใช้คำถาม การสอนแบบนิรนัย และการสอนแบบอุปนัย เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกและแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพ

2.4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เมื่อพิจารณาคะแนนการอ่านและคะแนนการเขียน (ในตารางที่ 4.1 และ 4.3 หน้า 58 และหน้า 59) ได้พบว่า เมื่อคะแนนการอ่านสูง คะแนนการเขียนจะสูงด้วย ยกเว้นเรื่องที่ 1 ปริศนาคำทายเกี่ยวกับสัตว์ ที่คะแนนการอ่านต่ำ แต่คะแนนการเขียนสูง เป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกด้วยการใช้เทคนิคคำถามตามลำดับขั้นของบลูม (Bloom) นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เพราะเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่ได้รับ การฝึกด้วยวิธีนี้เป็นเรื่องแรก แต่การเขียน เป็นการเขียนอธิบายความหมาย ปริศนาที่ 1 มีคำง่ายๆ นักเรียนจึงเขียนอธิบายได้ดี

การที่คะแนนการอ่านกับคะแนนการเขียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน ในทางบวก เนื่องมาจากการใช้ วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อและใช้เทคนิควิธีการสอน 3 วิธี ได้แก่ เทคนิคการใช้คำถาม การสอนแบบนิรนัย และการสอนแบบอุปนัย ในการพัฒนาการอ่านและการเขียน ซึ่งตรงกับ กรมวิชาการ (2546:133) ที่ได้สรุปไว้ว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ ครูควรใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยสอนอ่านและเขียนอย่างผสมกลมกลืนทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ศรีวิไล พลมณี (2545: 127) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและเขียน สรุปได้ว่า ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการ

ทำความเข้าใจสาร ต้องรู้จักแนวทางของผู้เขียน และการอ่านจึงเหมือนกับเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ส่วน สมเกียรติ กินจาปา (2545: 48-49) กล่าวสรุปได้ว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่ต้องควบคู่กันไปเพราะ ทักษะทั้งสองเป็นทักษะที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน นักเรียนจะอ่านได้ดี ถ้าหากมีความสามารถในการเขียน และนักเรียนจะเขียนได้ดีถ้ามีทักษะในการอ่านที่ดี และ สุนนทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547: 15) กล่าวถึงการอ่านและการเขียนสรุปได้ว่า การอ่านกับการเขียนเป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลนำมาใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ จึงไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กัน ซึ่งผู้เขียนนำเสนอความรู้และความคิดด้วยตัวอักษรที่มีความหมายให้ผู้อ่านได้รับรู้ ส่วนผู้อ่านจะค้นหาความหมายจากตัวอักษรที่เป็นความรู้และความคิดของผู้เขียน ที่เขียนเสร็จแล้ว ความสัมพันธ์ของการอ่านและเขียนจะหมุนเวียนเช่นนี้ตลอดไปจึงไม่สามารถแยกออกจากกันได้ นอกจากนี้ อัคราวดี ลิ้ปราศภัย (2548) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน โดยใช้สารภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อ สรุปผลการวิจัยได้ว่า การอ่านและการเขียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก

3. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูภาษาไทยที่สนใจจะนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ควรเริ่มสอนจากเรื่องใกล้ตัว ไปหาเรื่องที่อยู่ไกลตัวนักเรียนเพราะนักเรียนมีประสบการณ์ตรงจะเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

3.1.2 ในการฝึกทักษะการอ่านและเขียนเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น ครูควรสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยและจิตพิสัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพราะจะช่วยส่งเสริมคะแนนด้านพุทธิพิสัยให้ดีขึ้น

3.1.3 ครูอาจบูรณาการสื่อเทคโนโลยี ประเภทเดือวกั้ประกอบในบางขั้นตอนของการสอนเพื่อนำสนใจยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาการนำวรรณกรรมท้องถิ่นไปใช้เพื่อพัฒนา การคิด วิจัยญาณ และการคิดเชิงสร้างสรรค์

3.2.2 ครูภาษาไทยควรศึกษาการนำวรรณกรรมท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดในช่วงชั้นที่ 1 โดยปรับความยากง่ายให้เหมาะกับระดับชั้นของนักเรียน